

OVER DE VERSPREIDING VAN NOCTUA TIRRENICA

Biebinger, Speidel & Hanigk

(Lepidoptera, Noctuidae)

(Willy DE PRINS)

Deze onlangs uit Sardinië beschreven soort bleek bij nader onderzoek in het hele Middellandse-Zeegebied voor te komen. Uiterlijk lijkt de soort zeer op Noctua fimbriata Schreber en alle gegevens over fimbriata uit Zuid-Europa moeten dus opnieuw nagekeken worden. De auteurs geven als verschil tussen de twee soorten op dat bij tirrenica de eerste dwarslijn op de voorvleugels wortelwaarts geknikt zou zijn, maar ze schrijven er zelf bij dat dit kenmerk enkel bij verse exemplaren te zien is. Ik kon met dit kenmerk alleen de twee soorten niet uit elkaar houden, al waren de dieren nog in uitstekende toestand. Het ging wel met de onderkant van zowel de voor- als achtervleugels waarvan de voorrand en de apex helderwit zijn bij tirrenica en grijs tot grijsbruin bij fimbriata. Nadat ik de dieren uit de verzameling G. DE PRINS zo had opgedeeld, heb ik enkele genitaalpreparaten gemaakt die mijn voorlopige determinaties bevestigden.

In het totaal bleken er bij de acht dieren uit het Middellandse-Zeegebied die als Noctua fimbriata gedetermineerd waren, slechts drie werkelijk fimbriata te zijn; de andere vijf waren in feite Noctua tirrenica. J. DILS ving de beide soorten op dezelfde vindplaats : Castellane (Alpes-Maritimes). De faunistische gegevens van de acht onderzochte exemplaren is als volgt :

Noctua fimbriata Schreber :

Frankrijk, Isère, Lans en Vercors, 1100 m, 08-07-1975, ♂, J. DILS leg.
Frankrijk, Isère, Sassenage, 1100 m, 07-07-1975, ♂, J. DILS leg.
Frankrijk, Alpes-Maritimes, Castellane, 700 m, 22-07-1972, ♂, J. DILS leg.

Noctua tirrenica Biebinger, Speidel & Hanigk

Frankrijk, Alpes-Maritimes, Castellane, 700 m, 22-07-1972, ♀, J. DILS leg.
Frankrijk, Vaucluse, Mont-Ventoux, 600 m, 22-07-1979, ♂, G. DE PRINS leg.
Griekenland, Makedonia, Vernon Oros, Aposkepos, 1000 m, 06-07-1981, ♀, W.O. DE PRINS leg.
Griekenland, Peloponesos, Agia Sofia, 800 m, 18-07-1981, 2 ♂, W.O. DE PRINS leg.

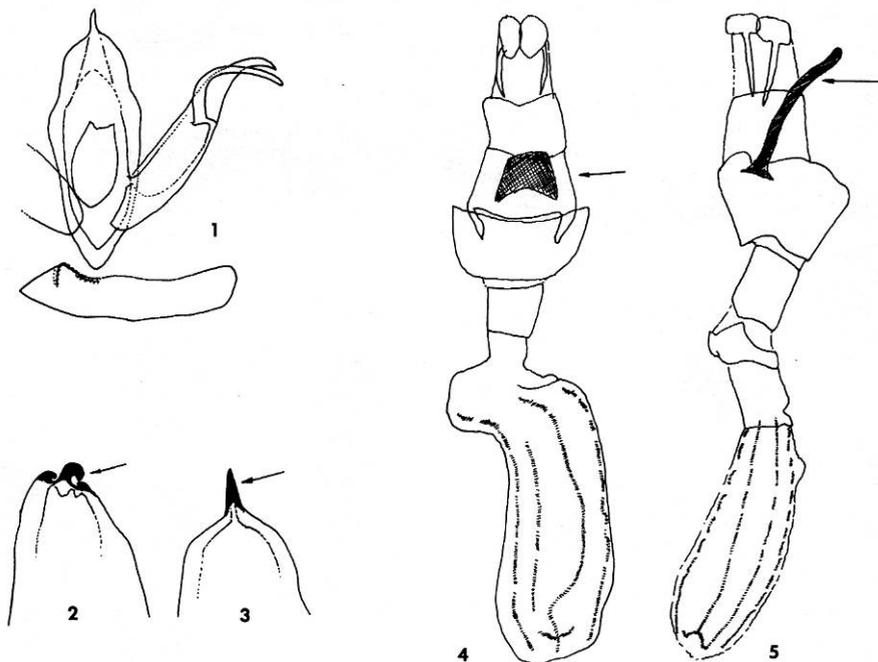
De tot nu toe bekende verspreiding van Noctua tirrenica is :

Spanje : Andalusië (Sierra de Alfacar); Pontevedra (El Moscoso); Lérida (Viella); Segovia (San Ildefonso).

Frankrijk : Alpes-Maritimes (Nice, Vence, Castellane); Alpes-de-Haute-Provence (Plateau de Valensole, Sisteron, Digne, Les Dourbes); Lot (Cahors); Vaucluse (Sorgues, Mont-Ventoux); Isère (Lans en Vercors, Sassenage).

Italië: Abruzzan (Ovindoli); Sardinië (Gennargentu, Arcu Neridu, Seneghe, Arizzo, Gargano, Foresta Umbra, Siniscola).

Griekenland : Makedonia (Vernon Dros, Aposkepos); Peloponesos (Agia Sofia); Mega Spileon.



Figuur 1 : Mannelijk genitaalapparaat van Noctua tirrenica Biebingen, Speidel & Hanigk (zonder linker valve).

2. Uncus van Noctua fimbriata Schreber.

3. Uncus van Noctua tirrenica Biebingen, Speidel & Hanigk.

4. Vrouwelijk genitaalapparaat van Noctua fimbriata Schreber.

5. Vrouwelijk genitaalapparaat van Noctua tirrenica Biebingen, Speidel & Hanigk.

Literatuur :

BIEBINGER, A.D., W. SPEIDEL & H. HANIGK, 1983. Beiträge zur Lepidopterenfauna von Sardinien : Noctua tirrenica n. sp. (Lep.: Noctuidae). Ent. Z., Frankf.a.M. 93 (7) : 81-86.

BIEBINGER, A.D., W. SPEIDEL & H. HANIGK, 1983. Noctua tirrenica - eine mediterrane Noctuide erstmals in Farbe. Neue ent. Nachr. 6 : 39-42.

CALLE PASQUAL, J.A., 1983 . Noctuidos españoles. Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, 430 p.

Summary : The author studied some specimens of the Noctua fimbriata Schreber group; 5 specimens turned out to belong to the recently described Noctua tirrenica Biebinge, Speidel & Hanigk. The distribution of N. tirrenica, as far as it is known at present, is given.

Résumé : L'auteur a étudié quelques exemplaires du groupe de Noctua fimbriata Schreber. Cinq exemplaires étaient Noctua tirrenica Biebinge, Speidel & Hanigk, une espèce décrite très récemment. L'auteur donne la répartition de N. tirrenica, telle qu'elle est connue jusqu'à présent.

W.O. DE PRINS : Diksmuidelaan 176, B-2600 ANTWERPEN.

4e EUROPEES KONGRES VOOR LEPIDOPTEROLOGIE



In tegenstelling tot wat eerder is aangekondigd (zie o.a. Phegea 10 : 225 en 11 : 42), bleek het onmogelijk om het 4de Europees Kongres voor Lepidopterologie te Budapest (Hongarije) te houden zoals aanvankelijk gepland. De beheerraad van SEL (Societas Europaea Lepidopterologica) heeft daarom besloten naar een andere plaats uit te zien en de keuze is daarbij gevallen op Nederland. Dr. R. DE JONG, voorzitter van SEL, heeft verschillende mogelijkheden onderzocht en zeer waarschijnlijk zal het kongres plaats vinden in Wageningen. De datum blijft april 1984.

Wie wil inschrijven kan dat vanaf nu reeds doen bij de kongres-sekretaris, Dr. M.R. GOMEZ BUSTILLO, Torre de Madrid 5-12, Madrid 13, Spanje. Verdere inlichtingen over SEL, lidmaatschap e.d., kan men bekomen bij W.O. DE PRINS, Diksmuidelaan 176, B-2600 ANTWERPEN.